

مردم

ارگان مرکزی حزب توده ایران

تلگراف تبریک کمیته مرکزی حزب توده ایران بکمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی بمناسبت

چهل و ششمین سالروز انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر

رفقای عزیز! بمناسبت چهل و ششمین سالروز انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر که بزرگترین واقعه در تاریخ بشری است از طرف حزب توده ایران و تمام زحمتمکشانشان کشور ما بشما و توسط شما بهمه مردم شوروی شادباش میگوئیم.
انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر برای جامعه

زنده باد دوستی ایران و شوروی

تن در دهند، و حفظ اعتماد امپریالیستها بخود را بر مراعات مصالح حیاتی میهن و ملت ما مرجع میسمرند.

حزب ما بهبود نسبی مناسبات ایران و شوروی را پیوسته از مصمم قلب تهتیت گفته و میگوید و طرفدار جدی گسترش هر چه بیشتر این مناسبات و تعمیق آنست، زیرا بر آنست که بسط روابط دوستانه و همکاری همه جانبه بین ایران و شوروی تنها و تنها بسود مصالح ملی، بسود رشد عمومی کشور ما، بسود استقلال و ترقی مادی و معنوی ایران، بسود نهضت مترقی کشور ماست. حزب ما بر آنست که مجاهدات و ابتکارات اتحاد شوروی در راه بهبود مناسبات خود با ایران ناشی از اجراء پیگیر سیاست همزیستی مسالمت آمیز است که خط مشی عمومی حکومت شوروی است. اتحاد شوروی با هر کشوری که مایل باشد بای روابط عادی یادوستانه برقرار کند و حاضر باشد در این راه گام عملی بردارد، چنین روابطی را دائر میسازد زیرا از دولتی که منادی صلح و دوستی و همکاری ملتهاست جز این هم نباید توقعی داشت.

گاه کسانی هستند که محتوی واقعی مساعی اتحاد شوروی را برای بهبود روابط با ایران بدستی درک نمیکنند و تصور میکنند چون دولت شوروی يك دولت سوسیالیستی است و چون دولت ایران ارتجاعی و دست نشاندۀ امپریالیسم است، گویا اتحاد شوروی نباید کوششی برای بهبود روابط خود با چنین دولتی بخرج دهد. این طرز تفکر از بیخ و بن غلط است. اگر چنین طرز فکری صحیح بود پس باید يك دولت سوسیالیستی اصولاً علاقه‌ای به استقرار روابط عادی و دوستانه با دولتهای سرمایه داری نشان ندهد. خطا بودن چنین تصویری بخودی خود واضح است، زیرا بمعنای نفی ضرورت همزیستی مسالمت آمیز کشور های دارای سیستمهای مختلف اجتماعی است. دولت اتحاد شوروی از همان دوران لنین کوشید تا با همسایه جنوبی خود ایران صرف نظر از آنکه چه رژیم در آن حاکم است یا چه کسانی قدرت دولتی را در دست دارند روابط و مناسبات نیک برقرار نماید. سیاست اتحاد شوروی اکنون نیز جز ادامه همین سنت لنینی چیز دیگری نیست. مسئله ایجاد تحول در نظام اجتماعی يك کشور امر نیرو های مترقی و انقلابی کشور است. اتحاد شوروی بارها اعلام داشته است که وی بصدور انقلاب نمی‌پردازد، زیرا بر آنست که تحول انقلابی در يك کشور تابع نضج شرایط عینی و ذهنی است و نمی‌توان و نباید از طریق مجاری سیاست خارجی تحولی را بر کشوری، که بعلی خود بدان نیل نیافته

در ماه آبان رفیق لئونید برژنف صدر شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی از زمین ما دیدن می‌کند. این مسافرت در پاسخ سفری است که در سال ۱۹۵۵ شاه به اتحاد شوروی کرده است. تردیدی نیست که مردم ایران مسافرت صدر شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی را با ایران با گرمی و صمیمیت فراوان تهتیت خواهند گفت و از وی، بشما بهمانند نماینده همسایه بزرگ شمالی، نماینده نخستین و نیرومند ترین کشور سوسیالیستی جهان، نماینده کشوری که در راه تحکیم صلح و همزیستی مسالمت آمیز با تمام قدرت و صمیمیت و ابتکار مبارزه میکند بشما گشاده روئی و محبت بسیار پذیرائی خواهند کرد. مسافرت رفیق لئونید برژنف به ایران در شرایط بهبود نسبی مناسبات ایران و شوروی انجام می‌گیرد. بهبود مناسبات ایران و شوروی نتیجه مساعی و مجاهدات متعدد دولت اتحاد شوروی است که پیوسته، از آغاز پیدایش خود، خواستار استقرار روابط حسن همجواری و و داد بر اساس تساوی حقوق و مراعات صرفه متقابل با ایران بوده است. يك سلسله توافقها در باره حل مسائل مورد اختلاف مرزی، استفاده از آبهای مرزی و نیروی برق آن، عقد قرار داد ترانزیت، بسط روابط بازرگانی، کمک به پرورش ماهی در سواحل ایران و غیره همراه با مبادله هیئت‌های فرهنگی و هنری و ورزشی در سالهای اخیر نمودارهای مشخص این بهبود روابط است. بدون شك از کلیه امکانات این بهبود روابط، از کلیه امکانات حسن همجواری هنوز استفاده لازم نشده است و این نیز صرفاً مربوط بآنست که دولت ایران و شخص شاه که تعهدات سنگینی در مقابل امپریالیسم دارند علاقه‌ای به تعمیق و بسط روابط دوستانه با اتحاد شوروی ابراز نمی‌کنند. مثلاً چندی پیش از طرف سرگیف رئیس هیئت نمایندگی بازرگانی شوروی به دولت ایران پیشنهاد هائی درباره کمک شوروی به ایجاد کارخانه ذوب آهن و کمکهای فنی دیگر ارائه شد ولی دولت ایران این بار نیز مانند دفعات دیگر در مقابل این نوع پیشنهادها روش سکوت و امتناع و احتراز در پیش گرفت. هر فرد عاقلی می‌فهمد که کشور ما در صورتی که خود را از تعهدات متعدد اسارت آور در قبال امپریالیسم آزاد سازد، در صورتیکه راه بسط و تعمیق دوستی با اتحاد شوروی و دیگر کشورهای سوسیالیستی را در پیش گیرد و از کمکهای بی‌غرضانه و بر صرفه آنها برخوردار شود خواهد توانست مسائل بفرنج اقتصادی، مسائل دشوار رشد عمومی کشور را حل کند، استقلال سیاسی و اقتصادی خود را تحکیم نماید. همه چیز حاکی از آنست که دولت ایران و شخص شاه نمی‌خواهند باین منطبق سلیم

معادن مسگر آباد یا پناهگاه اتمی تهران

معادن گچ مسگر آباد در بیست کیلومتری شرق تهران و در عمق صدالی پانصد متری آن قرار دارد. در اینجا هزاران کارگر طی سالیان دراز با وسائل بسیار ابتدائی برای استخراج سنگ گچ از دل زمین توانهای زده اند که بقول مخبر اطلاعات «چندین کیلومتر می‌رسد و جمع کل مسافتی که معدنچیان در اتمام زمین حفاری کرده اند از شصت کیلومتر متجاوز است». مخبر اطلاعات یکی از تقاطعی را که هم اکنون کارگران در آنجا بیکندن سنگ مشغولند چنین توصیف میکند: «تقطعی ای که ما در آن بعالت کمی هوا دچار ناراحتی شدیم پانصد متر عمق داشت و فاصله آن تا دهانه معدن بیش از بیست کیلومتر بود. کارگران و معدنچیان در این محیط با فعالیت بی نظیری کار میکنند... در داخل تونل هوا رطوبت کافی (۱) داشت... رطوبت هوا به علت وجود مقابلهای زیادی آب در معدن است که در معادن گچ وجود دارد». در این معدن اثری از وسائل استخراجی پدیدار نیست. آسانسور و برق برای روشنائی راهروها و یا خطوط کوتاه راه آهن برای حمل و نقل وسائل و ابزار کار وجود ندارد. از متخصص فنی معدن خبری نیست فقط يك سر معدنچی بنام ارباب سیف‌اله بقول مخبر اطلاعات «بدون آنکه درس خوانده باشد و یا اطلاعی از مهندسی معدن داشته باشد، تمام امور حفاری را اداره میکند. در چنین محیطی مرطوب، بی‌نور، بی‌هوا و مرگبار صدها کارگر در اعماق زمین با سنگ خارا و کوه در نبردند تا برای صاحب معدن طلا و برای خود مرگ تهریجی و مزد ناچیزی تحصیل نمایند. مزد این کارگران آنقدر بی‌مقدار است که غذای آنرا فقط نان خشکیده و آب تشکیل میدهد. با آنکه مخبر اطلاعات سعی کرده از وحشت این گورستان زندگان حتی المقدور بکاهد اما بناچار گوشه‌ای از زندگی کارگران را با این عبارات نشان داده است: «ما با کمال تأسف مشاهده کردیم مردان زحمتکشی که دهها کیلومتر دل کوهها را شکافته اند دور هم نشستند و با قاشق آب میخورند. آنها کاسه‌ای را بر آب کرده و بقیه در صفحه ۲

زندانیان نهضت آزادی ایران را آزاد کنید!

روز سی ام مهرماه، محاکمه ۹ نفر از زهبران و فعالین جمعیت نهضت آزادی ایران و از جمله آقای مهندس مهملی‌پازرگان در یادگان عشرت آباد آغاز شد. اتهام عده این طبق معمول اقدامات علیه امنیت کشور، است و بهین مناسبت دادستان نظامی خواستار مجازات اعدام برای آنان شده است. این نخستین بار نیست که مخالفان رژیم استبدادی شاه، تحت عناوین مسخره و اقدام علیه امنیت کشور، و مخالفت با سلطنت مشروطه، بر صندلی اتهام میشینند. این صحنه های جنایت بار بلا فاصله پس از کودتای خانانۀ ۲۸ مرداد، با محاکمه و اعدام گروه گروه از مبارزان قهرمان حزب ما آغاز شد. «بسیار گروه‌های ملی مخالف رژیم آمد و تا زمانیکه این رژیم خون ریز برجا است از این صحنه‌ها فراوان خواهد بود. «اقدام علیه امنیت کشور، و مخالفت با سلطنت مشروطه، در کشوری که نه امنیت وجود دارد و نه سلطنت مشروطه موجب خنده هر کوهک دیستانست. امنیت کشور از سالها پیش لگدمال مشتی کردو تاجی مزور شده است و سلطنت مشروطه مدت‌هاست که جانی خود را بحکومت مستبد شاه سپرده است. بنا بر این آنچه را که فعالیت حزب توده ایران، میتینگ جنبه ملی، تظاهرات این یا آن گروه میهن پرست و یا نوشته فلان روزنامه مترقی بخطر میاندازد، برخلاف ادعای گردانندگان رژیم «امنیت کشور، نیست بلکه «امنیت رژیم شاه، امنیت يك اقلیت مفتخور و خیانت پیشه یعنی یاران و همدستان اوست. امنیت کشور حکم میکند که قانون اساسی بر روابط بادولتیه حاکم باشد، مردم، احزاب، جمعیتها و روزنامه های ملی و مترقی در بیان عقیده و نظر خویش آزاد باشند، بر اعمال و اقدامات دولتها نظارت کنند،

و هر آنچه را مطابق با مصالح کشور خویش ندیدند انتقاد نمایند. امنیت کشور چنین اقتضا دارد و در هر کشوری که اصول دموکراسی حاکم است بهین ترتیب عمل میشود. اما «امنیت رژیم شاه، چه حکم میکند؟ رژیم شاه که بزور دلارهای امریکا خود را بر مردم تحمیل نموده است و مورد خشم و نفرت عمومی است، امنیت خود را در تبدیل کشور بقبرستان خاموش می‌داند. هر صدای مخالفی او را بوخشت میاندازد، او بتجربه در یافته است که اگر این صداهای مخالف اوج گیرند بساط فرمانروائیش زیر و رو خواهد شد. بهین علت چوبه های اعدام را برافراشته نگاه میدارد، زندانها را آماده میکند و بهر مخالفی دست یابد وی را کبیر اعدام و زندان میدهد. «اقدام علیه امنیت کشور، و مخالفت با سلطنت مشروطه، اصلاحات بوج و بیمعنائی است که برای توجیه جنایات شاه علیه میهن پرستان بکار می‌رود. زندانیان جمعیت نهضت آزادی ایران چه کرده‌اند که سزاوار اعدام اند؟ آنها خواستار احیاء قانون اساسی اند، آنها عقیده دارند که بنده سلطنت کنند نه حکومت، آنها طالب تأمین آزادیهای فردی و اجتماعی اند، آنها مجلس ملی میخواهند نه مغل دست نشانگان شاه و همجنسهاست که خشم دیکتاتور را برانگیخته و از زبان دادستان نظامی اعدام آنانرا خواستار شده است. اما راستی مردم چه گناه کرده اند اگر نمیتوانند به «رهبری خردمندانه محمد رضا شاه» باور داشته باشند، اگر قبول ندارند که «اصول ششگانه شاهنشاه» داری شفافیش در درد بیدرمان است، اگر به «سیاست تثبیت شده شاه» بی اعتقادند و اگر میخواهند خود بر خود حکومت کنند نه بنده فرمانبردار شاه دست نشانده باشند؟ چرا باید بگناه توده ای و جمعی ای بودن به بقیه در صفحه ۲

بقیه از صفحه ۱ زنده باد دوستی

است، تحمیل کرد.
دستگاه تبلیغاتی دولتی ایران میکوشد تا از بهبود نسبی روابط ایران و شوروی به نفع رژیم متزلزل شاه بهره برداری کند، غافل از آنکه این کوشش عبثی است و مردم ایران روش دوستانه اتحاد شوروی را با ایران بحساب مردم ایران میکندازند، نه بحساب هیئت حاکمه آن.

حزب ما با آنکه بسبب ماهیت طبقاتی خود با رژیم سلطنت مستبد متحد رضا شاه با تمام قوا مبارزه کرده و می کند، از سیاست بهبود روابط ایران و شوروی صمیمانه مدافعه نموده و مینماید و آرزو مند است که مسافرت رفیق لژوند برژف صدر شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی به ایران باب جدیدی را در این بهبود روابط بگشاید. ما خواستاریم که دولت ایران از روش احتراز و امتناع در مورد بسط و تحکیم و تعمیق روابط دوستانه با اتحاد شوروی دست بکشد و همین ما را از دوستی برکت خیز با اتحاد شوروی و دیگر کشور های سوسیالیستی برخوردار کند. این امر بسود صالح جهانی است و موجب بهبود وضع و خیم اقتصادی، تحکیم استقلال سیاسی و رشد عمومی کشور ما خواهد بود. تعقل و ظفره دور این امر حیاتی است به منافع مین ما.

تردید نیست که همه مردم ایران در دوران مسافرت رفیق برژف بکشور ما محبت فراوان خود را به دولت بزرگ شوروی و به رهبر آزموده کشور شوروی و نخست وزیر این کشور رفیق خروشچف و به مهمان ارجمند ایران ابراز خواهند داشت.

زنده باد دوستی ایران و شوروی!

بقیه از صفحه ۱

معادن مسگر آباد با بناهگاه...

در حالیکه هر یک قاشقی بدست داشتند تکه های نان خشک را بدهان گذاشته و سپس با کفک های همان آب قورت میدادند. دیدن این منظره برای ما بسیار ناراحت کننده بود. این یک صحنه کوچکی از طرز کار و زندگی کارگران معادن ایران است. وقتی زیر گوش تهران وضع بدینچنین باشد تکلیف مجاز دور افتاده روشن است، با اینحال شرم آور است که شاه هم از بهبود زندگی کارگران میزند و حکومت کارگر کش خود را حکومت کارگران و دهقانان مینامد.

در پایان بازدیدیکه خبرنگار اطلاعات و همراهمش از این معادن کرده اند نماینده سنجاب معادن یعنی همان ارباب سیفاله چنین گفته است: «مخوب آقایان از بازدید تونل چه فهمیدید؟» آنها میگویند: «ما جواب درست نتوانستیم بگویم و از وضع کارگران و وضع سخت معدنیان باو مطالب کنیم ولی او این حرفها را رد کرد و گفت بروید و مردم تهران بگویند که دیگر از جنگ و بمباران که ائمه الهی الهی میخواستند یاد نبرسید. من این تونلها را برای مردم سیخته ام و این زیر زمین محکمترین پناهگاهی برای یو میلیون نفر مردم تهران است که همه در آن جای میکشند.»

جواب ارباب سیفاله در واقع جواب تمام استثمارگران ایران و در درجه اول شاه و افران اوست که با رکمال بیشتر و وفات بزرگترین کارکنان ایران میدهند. شاه و حکومت او تمام ایران را بمعینی مانند نوجال تبدیل کرده اند که در آن تمام مردم ایران در شرایط احتقانی و ترور با ابتدائی ترین وسائل بزرگم و رنج گرفتارند و حاصل کوشش آنها برای خویش گرسنگی و فقر و رفیق بیگورستان مسگر آباد است ولی برای شاه و اربابانش ثروت و تجول بی پایان در دسترس است.

جواب ملت ایران، پادشاه و اعوانش جز این نمیتواند بود که دهان پر ادعایش را با مشت خرد کند.

ریشه فساد باید قطع شود

قتل فجیع کودک هفتساله رضا ودودی سراسر ایران را تکان داده است. روزنامهها و مجلات ایران مقالات فراوان در این باره نوشته اند. همه ازدادگستری، شهرتانی و سایر مقامات دولتی تقاضا می کنند که قاتل این کودک مضموم هر چه زودتر بشدید ترین وجه مجازات شود. ولی متأسفانه در هیچک از این نوشته ها علی واقعی این حادثه و طرق جلوگیری از نظائر آن مورد توجه قرار نمیگیرد. حادثه فجعی روی داده است که در آن نام سه نفر، یک کودک هفت ساله، یک پسر ۱۵ ساله و یک جوان ۱۹ ساله بچشم مجرور، یکی مقتول، یکی واسطه قتل و سومی قاتل است. جالب است که سن هر سه نفر آنها از ۲۰ سال کمتر است.

این حادثه منظره ای از اجتماع کثونی ایران و سر نوشت و حشتناک و اسف انگیز نسل جوان را در برابر ما مینماید. ممکن است گفته شود که این یک حادثه اتفاقی است. ولی این صحیح نیست. این حادثه ایست که اتفاقا همه از آن اطلاع یافته اند ولی مسلماً اتفاقی نیست. هر روز در گوشه و کنار ایران، صدها حادثه فجیع مشابه روی میدهد که با هیچکس از آن مطلع نمیشود، با دایره اطلاع از آن فوق العاده محدود میماند. پشت سر هر یک از اخبار دو سطر می خرد که مثلاً از خودکشی فلان زن بنوا، یا پدر بی چیز خیر میدهد، یک دنیا ماجرای غم انگیز و عبرت آور وجود دارد. ولی این ماجرا در طاق نسیان می افتد. خود سیروس که واسطه قتل بوده اعتراف کرده است که صدها نفر دختر را در آن خرابه «لنجاره کرده اند»!

حقیقت اینست که همین ما بصورت جنم وحشت آوری درآمده است. رژیم شاه میکوشد که بر بچهره واقعی ایران کثونی برده بکشد و با بارهای ظاهر سازها، واقعیت را در گون جلوه دهد. ولی حقیقت را نمی توان پوشاند. درمان تمام مصائبی که جامعه ما را مورد فشار قرار داده است، مصیبت کودکان و جوانان یکی از درندگانه ترین آنهاست. در اجتماع کثونی ایران تمام وسائل و امکانات برای گمراه کردن و افساد کودکان و جوانان بعد اکثر وجود دارد. دستگاههای دولتی مخصوصاً دستگاههای

مرکزی خود که زیر امداد رفیق خروشچف قرار دارد بهاروفه پیگیری در راه واحد، به بیوسنگی حقوق خویش جهانی کارگری و علیه هر نوع تحریف مارکسیسم - لنینیسم، مبارزه پیگیر مشغولست.

ببوند برادرانه میان حزب ما و حزب کمونیست اتحاد شوروی از منافع حیاتی و مردم جنبش خلفهای ایران در راه احراز آزادی کامل نشانه میکشند.

زنده باد وحدت خلل ناپذیر میان دو حزب شاه، پادشاه تبار بیوسنگی صوفی جنبش جهانی کمونیستی و کارگری و علیه بیوسنگی سوسیالیسم در سراسر جهان!

زنده باد حزب کمونیست اتحاد شوروی!

پشاهانک جنبش جهانی کارگری!

زنده باد چین و شوقین مبارزان انقلاب کمونیست!

کمیت مرکزی حزب توده ایران

تبلغاتی خود بزرگترین عامل فساد و گمراهی هستند. هر سال صدها میلیون تومان بودجه کشور صرف خرید توپ و تفنگ و وسائل نظامی میشود، در حالیکه میلیونها کودک ایرانی در بشت در دستاها سرگردانند و ابتدائی ترین وسائل تحصیل برای آنها وجود ندارد. این تنها کودکان نیستند که در بشت در دستاها سرگردانند، دهها هزار فارغ التحصیل دبیرستانها نیز قادر به ادامه تحصیل در دانشگاهها نیستند. وزارت فرهنگ بعزت ضمیمه بودجه قادر به توسعه شبکه دستاها و بسط و تکامل دانشگاه نیست.

رژیم شاه در همه حال که امکان تحصیل در دستاها، دبیرستانها و دانشگاهها را محدود کرده است، متعمداً با تشویق انتشار مجلات گمراه کننده، فیلمهای سر تا پا قتل و جنایت، با گشایش روز افزون کارها و بوسینگها و انواع مراکز پول و بدهی در اقتصاد نسل جوان ایران میکوشد. قاتل کودک هفت ساله رضا ودودی جوان ۱۹ ساله سیروس، این عنصر بلید و تبهکار را باید بشدید ترین وجه مجازات کرد، ولی حتی یک لحظه نباید فراموش نمود که تبهکار اصلی رژیم شاه است. حتی یک لحظه نباید از نظر دور داشت که تا وقتی این رژیم وجود دارد، هرگز سعادت و سلامت جامعه ما روی نخواهد نمود.

اجتماع دردمندما محتاج یک عمل عمیق جراحی است. محتاج یک تغییر عمیق و اساسی است. شاه میکوشد خود را طرفدار و پرچمدار این تغییر معرفی کند ولی این تغییر نه بدست شاه، بلکه علیه شاه باید عملی شود. برای اجرای این عمل جراحی در اولین قدم باید بسراغ خود شاه رفت. با پادشاه را بعنوان عامل اصلی قتل رضا و دودبها، بعنوان عامل و مشوق هر ازها و ده هزارها جرم و جنایت مشابه محکوم کرد و مجازات نمود. شرارتین همین ما محتاج یک خون تازه و فضای آن نیازمند یک نسیم تفریح و پاک است. شرارتینم ترین و همین شرارترین ایرانیان آنها هستند که برای تغییر عمیق اجتماع ایران مبارزه می کنند.

بقیه از صفحه ۱

زندانان بهشت آزادی ایران را آزاد کنند زندان روند و گرفتار شکنجه و اعدام شوند؟

کاش گردانندگان رژیم شاه جرأت آنرا داشتند که اینگونه محاکمات را به گوشه زندانها و پشت پیشانی نظامی گوش نبرمانند. حالیکه خود معاکم علنی دادگستری بدانگونه که قانون اساسی مقرر داشته است انجام دهند. اما این جنایت بیشکان بزرگ جرأت ندارند. اینها از بیم رسوائی بجای دادگاههای علنی دادگستری تسلولهای زندان را بزرگ کرده اند. در این معاکم سرپوشیده بی شمشاکی، یک مشت نظامی در وقت بفرمان تقبل رئیس و دادستان و قاضی و منشا را برای میکنند و بر احکام در کتبه شده سازمان امنیت صحیح میگذارند.

حزب توده ایران از بی قید و شرط زندانیان نهضت آزادی ایران را طلب میکند و از همه مردم، احزاب و جمعتهای ملی و مطبوعات مترقی دعوت میکند که برای نجات زندانیان جمعیت نهضت آزادی ایران هم صدا شوند. مبارزه در راه آزادی زندانیان ضد بیستکوری و همه مبارزانی که اسیر زندانهای شاه هستند مبارزه در راه اجرای قانون اساسی است.

سیاست فرهنگی

حکومت شاه

متماثل با امپریالیسم امریکاست. ۴ - در عین حال که فرهنگ باید از سیاست بدور باشد باید جوانان را شاه دوست و شاه پرست بار بیورد. تا فکر شاه از جبین های دموکراتیک دانشجویان و روشنفکران آلوده باشد و خطری از این جانب متوجه مقام سلطنت نگردد. چاپ عکسهای شاه و ملکه در اولین صفحه کتبهای دبستانی و دبیرستانی و اختصاص اولین صفحات کتبهای تفریحی، بصدای شاه و لزوم شاملوستی و شاهپرستی، شرکت شاه و ملکه در جشنهای بزرگ فرهنگی، اعزام تعداد انگشت شماری دانشجو بخرج شاه بخارج، اختصاص بودجه خاصی کلان بپرستیهای شاه فرهنگی در خارج از برای تبلیغ دانشجویان شاهپرستی و تمام تظاهراتی که در دستگاه عریض و طویل اداری فرهنگ برفع شاه میشود زاینده چنین سیاستی است.

اینها بطور کوتاه مختصات سیاست فرهنگی حکومت استبدادی شاه است. بدیهیست که چنین سیاستی از طرف مقامات برعکس فرهنگ بزرگ عنوان اصلاحات فرهنگی اجرا میشود. مثلا برای محدود کردن مدارس متوسطه و عالیله این مطلب عنوان میشود که ما باید بودجه اینگونه مدارس را صرف توسعه آموزش ابتدائی و مبارزه با بیسوادی کنیم و با آنکه بجای اینگونه آموزشگاهها باید مدارس حرفه ای تأسیس کنیم و این مطلب را چنان بیان میکنند که کوفی کمبود مدارس ابتدائی و یا نبودن مدارس حرفه ای معلول توسعه فرهنگ از طول است. اصلا این مطلب برای آنها مطرح نیست که نداشتن دبستان و مدارس حرفه ای در نتیجه صرف قسمت اعظم درآمد کشور برای سازمان های ارتشی و پلیسی و ژاندارمری و اطلاعات است. مگر ما چند دبیرستان و دانشکده و دانشگاه داریم. کشور بیست و دو میلیون ایرانی فقط ۱۵ تا ۱۶ هزار نفر دانشجو دارد. کرجه بنظر آقای خانلاری این رقم خیلی زیاد است. اما برای کسانی که مانند ایشان تنگ فکری و کوته بین نیستند خیلی کم است. امروز در کشورهای پیشرو که در کار ساختمان جامعه ای خوشبخت هستند در مدارس متوسطه و عالی بروی همه با است. این تعلیمات نه تنها مجاني است بلکه تمام دانشجویان آنقدرزنده تحصیلی دریافت میکنند که برای زندگی یک دانشجو کافی است. برای محصلین مدارس حرفه ای نیز پس از اتمام تحصیل و اشتغال بکار راه ورود بمدارس عالی تحت شرایط بسیار ساده ای باز است. از زمان وزارت فرهنگ دکتر مهرمان سپس خوشخو و یاریک خانلاری همواره این مطلب عنوان میشود که ما بمدارس حرفه ای نیاز داریم. ولی هدف آنها واقعا توسعه اینگونه مدارس هم نیست زیرا طرف چند سال هاوز جز تعداد محدودی از این مدارس، آنها با وسایل بسیار ناقص چیزی بچشم نمیخورد. گاهی این مطلب عنوان میشود که ما برای نیامنیهای ما و دکترها، نوآوران، و سایرین که آمده ها کار نداریم و نتیجه ای از وجود آنها عاید مملکت نمیشود. حتی آقای خانلاری میگوید ما احضار و زندانییم که آنها بایران بازگردند. اما آجان مطلب اینست که سیاست ضد ملی شاه که مانع رشد اقتصادی و صنعتی شدن کشور بشود امپریالیستهایست بکار علمی و فنی و آگاه و احمقان فزاحم احتیاج ندارد اگر هم در موارد مشخصی احتیاجی داشت فوراً متخصص امریکائی وارد میکند. شاه و امپریالیستها بزرگترین دشمن دانش و فرهنگ اند. زیرا جهل و بیسوادی را یکی از عوامل مؤثر خلفاسطه و اتالی خود میدانند. تجربه بد آنها ثابت کرده است که فقط تعداد کمی روشنفکران را به بهای گزاف میتوان خرید. اما اکثریت آنها اگر هم فعلا نه در مبارزه ضد امپریالیستی شرکت نکنند با امپریالیسم و حکومت دیکتاتوری شاه حقوق نیستند و گروهی از آنها شرافتمندانه تا حد مرگ همه چیز خود را فدای استقلال و آزادی ایران میکنند و با توده های اسیر خوش بدوش علیه دشمنان ایران میکنند.

موقیقت است یا تثبیت غارتگری

که کنسرسیوم به ایران میردازد و قیمت بازار جهانی در دست نیست. ولی ذکر در وقت میتواند غیر مستقیم تفاوت فاحش این دو قیمت و در نتیجه سود هنگفت کمپانیهای نفت را البته بضرر ایران نشان دهد: حد متوسط سود خالص سالانه کمپانیهای نفتی در خاورمیانه در سال ۱۹۵۶، ۶۶ درصد سرمایه آنها در خاورمیانه بوده است. از جانب دیگر هزینه تولید یک بشکه نفت در سال ۱۳۴۱ در خاورمیانه ۶۰۰ دلار، در آمریکا ۱۰۷۲ دلار، در کانادا ۲۰۰ دلار و در اروپا ۵۰۰ دلار بود. یعنی اینکه هزینه تولید نفت در خاورمیانه از تمام دنیا بمراتب ارزانتر است. منع آن ۶۶ درصد سود هم در همین جاست و قیمت نفت نقش عمده را در این غارت بی نظیر بازی میکند. جالب اینجاست که ایران نه بر تولید نفت و نه بر قیمت آن هیچگونه نظارتی ندارد. کنسرسیوم با اختیار مطلق و بدیهی است که فقط بر اساس منافع غارتگرانه خود این کلیله حساس را در دست دارد و همین قیمت نفت و فقدان نظارت که از نظر مقامات ایرانی اهمیت درجه دوم دارد - نه فقط سر چشمه غارت منابع ثروت ماست، بلکه در چارچوب همین رژیم و همین قرارداد کنسرسیوم نیز تاکنون لطمه شدیدی به اقتصاد ایران زده است. زیرا از یاد نرفته است که در سالهای ۱۳۲۷ و ۱۳۲۸ دو از طرف کنسرسیوم تنزل داده شد و در نتیجه درآمد نفت ایران بمقدار هنگفتی تقلیل یافت و بدینسان آن اجرای قسمتی از برنامه های شرکت ملی نفت ایران و سازمان برنامه متوقف ماند. و برای اجرای این برنامه ها دولت مجبور شد از خارج قرض بگیرد. یعنی یک اسارت و یک غارت، اسارت و غارت دیگری را موجب شد. چیزی که البته تعجب آور نمیتواند باشد. حیرت انگیز فقط گستاخی شاه و نوکران او است که میخواهند با چشم بندی خود را مستقل و خادم ملت ایران نشان دهند. بهر حال سکوت در مسئله کنترل تولید و قیمت نفت بار دیگر نشان میدهد که صحبت فقط بر سر چانه زدن است و کوشش برای استیفای واقعی حقوق ملت ایران از طرف رژیم شاه در بین نیست و نمیتواند باشد. ملت ایران چه میخواهد.

داستان «مذاکرات» نفت مانند خود نفت گهنگه است. از همان زمانی که پای انحصار گران نفتی در ایران باز شده تاکنون، همیشه بشکلی «مذاکرات نفت» بین ایران و کمپانیهای خارجی نفتی جریان داشته است. محتوی این مذاکرات تا زمان ملی شدن صنایع نفت در ایران و پس از پایمال شدن قانون ملی شدن گاه تقاضاهای کمپانیهای نفتی و گاه خواستهای دولت ایران بوده است. ولی از آنجا که در این هر دو مرحله طرف مذاکره با کمپانیهای نفتی هیئت حاکمه ایران بوده هیچگاه مذاکره برای استیفای واقعی حقوق ملت ایران و طرف کامل تسلط کمپانیهای نفتی بر منابع نفت در بین نبوده است. زیرا آنها که بنام نماینده ایران با کمپانیهای نفتی مذاکره میکنند اگر خودشان هم عامل مستقیم کمپانیهای نفتی نباشند، نماینده رژیم هستند

که دست نشاندۀ امپریالیسم است. و چنین کسانی نمیتوانند تسلط خالق خود را از بین ببرند. ولی هیئت حاکمه ایران با توجه به نفرتی که مردم ایران از تسلط غارتگرانه کمپانیهای نفتی دارند و بویژه پس از ملی شدن صنایع نفت ایران همیشه کوشیده است و امود کند که گویا اولا صحبتی از تسلط و غارت کمپانیهای نفتی در بین نیست. ثانیاً اگر گاه «اختلافی» هم بروز کند به «کوشش مجدانه» دولت ایران «بفیع ایران» حل میشود. مذاکرات کنونی نفت و نتایج آن در این زمینه استثنا نیست. تمام مذاکرات بر سر بهره مالکانه، افزایش درآمد ایران، جانشین شدن کار شناسان ایرانی بجای خارجی، تولید نفت، قیمت نفت، توسعه سرمایه گذاری در صنایع نفت و نظائر آن دور میزند. وادار کردن کمپانیهای نفتی بشناختن حقوق ایران در این زمینه ها - اگر بطور جداگانه و مشخص ارزیابی شود - بنظر گامی جلو میاید. ولی اگر هر یک از این موارد در چارچوب تسلط امپریالیسم و انحصارات نفتی بر منابع نفت ایران و بر اساس این تسلط تجلیل گردد، آنوقت معلوم میشود که عقب نشینیها و امتیازات کمپانیهای نفتی - که بدون تردید بر اثر عواملی غیر از تمایل واقعی آنها و نوکران ایرانی آنها حاصل میشود - یا ناچیز است و بهر حال بر اساس تسلط انحصارات نفتی لطمه ای وارد نمیسازد و یا حتی - علیرغم ظاهر امر - غارت آنها را بیشتر و یا به تسلط آنها را محکم تر میکند. بنا بر این افزایش تولید نفت، خواه ناخواه درآمد ایران از نفت افزایش می یابد. ولی

اولاً این افزایش، بطور عمده بعلت تشدید استثمار کارگران نفت انجام میگردد. ثانیاً و در همان حال بر غارت کمپانیهای نفتی هم افزوده میشود. و با توسعه سرمایه گذاری در صنایع نفت بناچار صنعت نفت ایران توسعه خواهد یافت. ولی این توسعه سرمایه گذاری و رشد صنعت نفت در همان حال صنعتی بنطاقنامه تسلط انحصارات نفتی در ایران و تشدید وابستگی اقتصادی و سیاسی ایران به امپریالیسم خواهد بود. قبل از ملی شدن فقط امپریالیستهای انگلیسی مارا غارت میکردند. اکنون علاوه بر انگلیسها ما با امپریالیستهای امریکائی، کانادائی، فرانسوی، هلندی و ایتالیائی و بزودی آلمانی و ژاپنی هستیم. خطر چنین غارت و تسلط جمعی امپریالیستی روشن است. تمام آنها تازه صرف نظر از این واقعیت است که از افزایش درآمد نفت ایران در واقع ملت ایران بهره ای نمی برد. گرسنگی و فقر و حشمتالاکریت مطلق مردم ایران با وجود داشتن این منابع عظیم ثروت بخود و به تنهایی برای تأیید این واقعیت کافیست. بهمین جهت ملت ایران مذاکرات نفتی را که در چارچوب حفظ تسلط کمپانیهای نفتی باشد، علیرغم ظاهر «موقیقت آمیز» آن محکوم میکند. ملت ایران بیکار حرف خود را در هنگام ملی کردن صنایع نفت زده است. ملت ایران بر سر حرف خود ایستاده و همچنان خواهان احیای قانون ملی کردن صنایع نفت است. بدون تردید علیرغم بند و بست های کوفی سخن آخرین نیز با ملت ایران خواهد بود. م. نوری

۲۵۴ میلیارد ریال به چاه ویل

مطبوعاتی ۸ مهرماه ۱۳۴۲) تنظیم شده است. ولی نظری بطرحها و اجزاء متشکله این برنامه کذب کامل این ادعا را بظهور میرساند.

شرایط خاص اقتصادی و اجتماعی، ایران برداشتن گامهای سریع و مؤثر در راه صنعتی کردن کشور را اجتناب ناپذیر است. ولی پایه اساسی برنامه سوم طرحهای کوتاه مدت است که با صرف مبالغ کمتری صورت بگیرد و منافع آن در زمان کوتاهیتری شاید گردد تشکیل میدهد.

از ۱۴۵ میلیارد هزینه های این برنامه فقط در حدود ۴۴ میلیارد ریال برای رشته مهندسی نظیر صنایع و معادن در نظر گرفته شده که آنها باید بصرف طرحهای کوتاه مدت برسد. طبیعی است که با چنین طرحهایی حتی یک گام اساسی هم نمیتوان در راه صنعتی کردن کشور برداشت. وجهه هنگفتنی از اعتبارات این برنامه مثل دو برنامه قبلی بمصرف ارتباط و مخابرات میرسد که بیش از همه مورد نیاز سازمانهای نظامی و پیمان سنتوست. برای این طرحها ۳۰ میلیارد ریال در نظر گرفته شده است. از این مبلغ مثلاً بطوریکه روزنامه اطلاعات در ۸ مهر سال گذشته نوشته است، ترتیب ۲ میلیارد ریال فقط هزینه ساختمان قطعه راه آهن شرقخانه - قطور خواهد بود که صرفاً جنبه سوق العسکری دارد و راه آهن ایران را برود آهن ترکیه - کشور هم پیمان ایران در بلوک سنتوست متصل خواهد کرد. هزینه ساختمان ۱۲ نوردگاه و نیز هزینه ساختمان ۴۵ استگاه تقویت کننده صدا (تله راه) که جزئی از شبکه مخابراتی سراسری منطقه پیمان سنتوست و شهرهای کرج، تهران - انکارا را بهم مربوط میسازد - از محل همین ۳۰ میلیارد ریال تأمین خواهد شد و بدینترتیب برای ساختمان راههای اقتصادی اعتبار قابل ملاحظه ای باقی نخواهد ماند.

با آنکه جمع اعتبارات برنامه ملی سه کانه در رشته انرژی و ارتباط و مخابرات موجب امارهای رسمی سازمان برنامه ۶۸۱ میلیارد ریال است جادههای کشور وضع بسیار سخت باری دارند و همین خرابی راهها است که هر روز موجب تصادم و سانحه میشود وعدهای را بیکام مرگ معرستند.

در برنامه سوم هر ساله ۳۰ میلیارد ریال هزینه بر آورده شده است. ولی از صرف این هزینه های کم شکی نیز مثل دو برنامه سابق هیچ نتیجه مؤثری عاید کشور نخواهد شد. بطور صریح برنامه هر سال ۶ در صد افزایش درآمد ملی پیشبینی شده ولی حتی در برنامه بانک مرکزی ایران که روز ۱۶ خرداد ۱۳۴۲ در مجمع عمومی سالانه بانک تصویب شده و بابت اعتراف شده است که امکان حصول افزایش درآمد از قرار ۶ در صد در سال بعید بنظر میرسد. شکست برنامه سوم نیز مثل برنامه های گذشته اجتناب ناپذیر است زیرا این برنامه ها با مقتضات اقتصادی جامعه ایران کوچکترین مطابقتی ندارند. این برنامه ها را مشاورین بیگانه ای تنظیم میکنند که اولاً خودشان هیچگونه تجربه عملی در رشته اداره اقتصاد از روی برنامه مشخص ندارند و در اقتصاد کشورهای آنها از برنامه ریزی اقتصادی چیزی نیست و آناری کامل در تشریح مشورت اقتصادی حکمفرماست و ثانیاً در تنظیم برنامه برای کشورهای کم زشتی نظیر ایران از توصیه معلمان امپریالیسم نظیر ارهارد و هم مسلکان او بیرونی میکنند که میکوشند از صنعتی شدن کشور های کمزتر با تمام قوا جلو گیری کنند.

